

Etik ve Uyum Bülteni

**Usulsüzlük Önleme, İnceleme,
Ticari Uyuşmazlık ve Uyum
Hizmetleri**

Aylık Bülten
Ağustos 2020
Sayı 5

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Değerli müşterilerimiz ve iş ortaklarımız; geçtiğimiz ayda etik ve uyum alanlarında yaşanan gelişmeleri sizler için kamuya açık kaynaklardan derledik. Keyifli okumalar dileriz.

Etik & Uyum & AML¹ & ABC² Gündemi

FIFA Başkanı Infantino hakkında yolsuzluk ve rüşvet soruşturması: İsviçre Federal Başsavcılığı, FIFA Başkanı Gianni Infantino hakkında rüşvet ve yolsuzluk iddialarını gerekçe göstererek soruşturma başlattı. Özel olarak görevlendirilen savcı Stefan Keller'in yürüttüğü soruşturmada, Infantino ile İsviçre Başsavcısı Michael Lauber arasındaki ilişki incelenecek. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Eski Kolombiya Devlet Başkanı Uribe 'rüşvet ve yolsuzluk' davasında ev hapsi cezasına çarptırıldı: Yüksek Adalet Mahkemesi, 2002-2010 döneminde devlet başkanlığı görevini yürüten ve halen senatör olan Uribe'nin, rüşvet ve yolsuzluk suçlamasıyla yargılandığı davada ev hapsine karar verdi. Bu kararla, ülke tarihinde ilk kez bir devlet adamı, yolsuzluk ve rüşvetten suçlu bulundu. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Meksika'da eski Devlet Başkanı Nieto'ya yolsuzluk soruşturması: Devlet petrol şirketi Petroleos Mexicanos'un (Pemex) yolsuzluk soruşturması kapsamında gözaltında olan eski CEO'su Emilio Lozoya, Nieto ve kabinesindeki eski Maliye Bakanı Luis Videgaray'ın yolsuzluğa karıştığını iddia etti. Lozoya, iddialarını destekleyecek video ve belgelerden oluşan kanıtlarının da bulunduğunu belirtti. Meksika Başsavcılık Ofisi, Lozoya'nın iddiaları üzerine Nieto hakkında soruşturma başlattı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Azerbaycan'ın Sırbistan, Karadağ ve Bosna Hersek Büyükelçisi Hasanov gözaltına alındı: Güvenlik Servisi, mali denetimler sırasında Sırbistan, Karadağ ve Bosna Hersek Büyükelçisi Eldar Hasanov'un büyük miktarda parayı yasa dışı kullanıldığına dair şüphelenildiğini ve Hasanov'un soruşturma kapsamında gözaltına alındığını açıkladı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

İspanya eski Kralı hakkındaki yolsuzluk suçlamaları sonucunda ülkeyi terk etti: 1975 ile 2014 yılları arasında kraliyet ailesini yöneten eski kral Juan Carlos, hakkındaki yolsuzluk suçlamaları sebebiyle ülkeden ayrılma kararı aldı. Juan Carlos'un Abu Dabi'nin velihaht prensi Muhammed bin Zayed al-Nahyan ile yakın olduğu ve bu sebeple Birleşik Arap Emirlikleri'ne kaçmayı tercih ettiği öne sürüldü. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

OFAC'ten Whitford'un Türkiye ve İtalya İştirakleri İşlemleri İçin İhlal Kararı: Amerika Birleşik Devletleri Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi ("OFAC"), Whitford Worldwide Company'nin Türkiye'de ve İtalya'da bulunan iştiraklerinin ABD'nin İran yaptırım düzenlemesini ihlal etmesinden dolayı, Whitford ile 824.314,00 Amerikan Doları ("USD") değerinde bir uzlaşma anlaşması imzalandığını açıkladı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Suistimal Haberleri

Eski Bank of America yöneticisi 1.5 milyon doları zimmetine geçirdi: Bank of America'daki eski bir Müşteri İlişkileri Yöneticisi, müşterisi adına çek hesabı açtığı ve müşterinin bilgisi veya izni olmadan yaklaşık bir yıl boyunca müşterinin hesabından hileli hesaba 1.5 milyon doları aktararak zimmetine para geçirdiği için elektronik dolandırıcılık ve suç gelirlerinin aklanmasıyla suçlanıyor. Müşteri İlişkileri Yöneticisi Porsche gibi lüks ürünler satın almak için paranın 600.000 dolardan fazlasını kullandı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

¹ Anti-Money Laundering
² Anti-Bribery & Corruption

Trump'ın eski strateji danışmanı Steve Bannon dolandırıcılık suçlamasıyla tutuklandı: Steve Bannon New York'taki federal savcılar tarafından, ABD-Meksika sınırına duvar inşası için başlatılan bağış kampanyasında dolandırıcılık yapmakla suçlandı. ABD Adalet Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Duvarı biz inşa ediyoruz" sloganıyla başlatılan kampanyada 25 milyon dolar para toplandığı duyuruldu. Açıklamada Steve Bannon'ın banka hesabına kampanyadan 1 milyon dolardan fazla para yatırıldığı, Bannon'ın bu paranın bir kısmını kişisel harcamaları için kullandığı belirtildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

50 Iraklı bakan, 480 yetkili 2 yılda yolsuzlukla suçlandı: Irak Dürüstlük Komisyonu (COI), 50 bakan ve 480 üst düzey yetkiliyi yolsuzlukla suçladığını ve yolsuzluğun son iki yılda 4 trilyondan fazla Irak dinarı (3,3 Milyar dolar) tutarında olduğunu açıkladı. COI Başkanı, Mazhar Turki, komisyonun araştırma ve denetim ekiplerinin 2.736 projede usulsüzlükler belirlediğini, ekiplerin şu anda 5 trilyon dinar (6,5 milyar dolar) değerinde 644 projeyi araştırdıklarına dikkat çekti. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Suudi Arabistan'da üst düzey askeri komutan ve 5 yetkili "yolsuzluktan" görevden alındı: Velihaht Prens Muhammed bin Selman'ın "2030 vizyonu" kapsamında açıkladığı Kızıldeniz turizm projesi bölgesinde ruhsatsız faaliyetlerde bulunmak suretiyle yolsuzluk yapıldığıyla ilgili gelen bilgiler üzerine kraliyet karnamesi yayınlandı. Karamame gereği üst düzey askeri komutan ve bölgedeki 5 yetkili görevden alındı. Denetleme ve Yolsuzlukla Mücadele Kurumu yetkilileri söz konusu yetkililerle ilgili soruşturma başlattı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Securities and Exchange Commission (SEC), Interactive Brokers'ı sürekli olarak şüpheli faaliyetleri içeren raporları dosyalamamakla suçladı: Komisyoncu-satıcıların, dolandırıcılık içerdiğinden şüphelenilen işlemler için veya görünürde yasal bir ticari amaç bulunmayan işlemler için Şüpheli Faaliyet Raporlarını (SAR) dosyalamaları gerekir. SEC'in emrine göre, bir yıllık bir süre zarfında Interactive Brokers, müşterilerinin hesabındaki mikro sermaye menkul kıymetlerinin potansiyel manipülasyonunu işaretlemek için 150'den fazla SAR dosyalamada başarısız oldu. SEC, Interactive Brokers LLC'nin, müşterileri adına gerçekleştirdiği ABD menkul kıymet alım satımları için Şüpheli Faaliyet Raporlarını (SAR) defalarca dosyalamadığı için 11,5 milyon dolar ceza ödeyeceğini duyurdu. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Kişisel Verilerin Korunması

Kariyer.net, 50 bin üyenin kişisel verilerinin çalındığını duyurdu: İhlal, Kariyer.Net'e tedarikçi olarak hizmet veren bir danışman tarafından verilerin olduğu dosyanın bir siteye yüklendiği bilgisinin aktarılmasıyla tespit edildi. Kişisel Verileri Koruma Kurumu, ihlalden etkilenen tam kişi sayısını 40 bin 955, kayıt sayısını 53 bin 149 olarak açıkladı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Rupert Evill, “Compliance Issues” adlı makalesinde çalışanlara inatçı çocuklar gibi davranmak yerine onları etik sorularla boğuşurken ve karmaşık ortamlardaki kurallara uymaya çalışırken çocukların merakları, cesaretleri ve netlikleri ile düşünmeleri için teşvik etmenin daha sağlıklı bir kurum kültürü oluşturmaya yardımcı olacağını anlatmaktadır.

Çalışanlara çocuk gibi davranmak yerine, onlar gibi cesur, meraklı ve net düşüncelerini nasıl sağlıyorsunuz?

Birçok başarılı organizasyon “Bana sorun getirme, çözüm getir” kültürü üzerine inşa edilmiştir. Bu yaklaşım risk yönetiminde her zaman işe yaramayabilir . Şirket içi suistimale mücadele uzmanı (veya dışarıdan danışman) olarak ekibinizin rolü, insanların soru sorduğu ve bilgi paylaştığı bir kültür oluşturmaktır.

On yıl kadar önce, aynı kuruluştaki çalışan iki meslektaş, ilk kez bir küresel liderlik konferansında bir araya geldi. Biri Moskova'da, diğeri Sao Paolo'da çalışmaktaydı. Suistimal ve uyum riski hakkında 10 dakikalık bir tartışmadan sonra, “Havalar farklı olabilir, ancak sorunların çoğu iki ülkede de benzer ” şeklinde açıklama yaptılar. Unutmamak gerekir ki, kuruluşun bir kısmı belirli bir sorunla mücadele ederken, başka bir tarafta çözüm bulunmuş olabilir.

Çalışanları geri tepki vermeleri için eğitin

Hiç bir çocuğa gerçekçi olmayan bir görev vermeye çalıştınız mı? Size bunun gerçekçi olmadığını söylediler, değil mi? Çalışanlarınızı konuşmaya teşvik edin (gerek finansal hedefler hakkında gerek etik olmayan düzenleyiciler hakkında olsun). Bunu yapmak için, bağımsız yasal ve uyumluluk birimine gizli raporlama ve ya tercihen anonim raporlama yapmayı sağlayacak kanalları oluşturun. Raporlama kanalları geniş bir biçimde, açıkça ve tekrar tekrar çalışanlara anlatılmalıdır. Bu, çalışanların içinde çalıştıkları ekiplerin dışındaki kişilere bildirim yapmalarını sağlar.

Rasyonalizasyon

Cressey'in Suistimal Üçgeni, çalışanların suistimal eylemlerini rasyonelleştirdiğini söylüyor. Çocuklar, basit yanlış kararları rasyonelleştirmeleri istendiğinde genellikle yapmak istemezler. Bunu ahlaki açıdan şüpheli ikilemlerle mücadele eden insanlara açıklamaya çalışmanın bir yolu, onlara, “Bu sorunla birlikte size gelirlerse çocuğunuza veya sevdiğiniz birine ne tavsiye edersiniz?” diye sormaktır.

Kötümser sesi sustur, içindeki çocuğu teşvik et

Siz ve meslektaşlarınız, etik olmayan talepler veya güçlü paydaşlardan gelen baskı ile karşılaştığınız zaman soruşturmalarda profesyonel şüpheciliği sürdürmekte zorlanabilirsiniz. İçinizdeki çocuk dünyayı daha iyi bir yer yapmak isteyecek.

Filipinler'de yönetim ekibinin bir üyesinin limanda meydana gelen suistimal konuları tartışıldığı sırada “Bu her zaman böyle devam edecek” dediği bir çalışmayı hatırlıyorum. Ancak yerel finans yöneticisi ayağa kalktı ve “Hayır! Devam edemez. Her temel hizmeti almak için rüşvet ödemeye devam edemeyiz .”

Cesur vatandaşlar, etik olmayan, yolsuzluk içeren, hileli ve dürüst olmayan eylemler için hükümetleri devirdi. Ancak kendinizi kötümserliğe kaptırmayın. İçinizdeki çocuğu umutlu düşünmek için kullanın.

Hayatı Kolaylaştır

Çoğu insanın içinde iyi bir ahlaki pusula vardır ve çalışanların içsel değerlerine daha fazla saygı gösterirseniz, ahlaki pusulaya sahip olmayanların ayıklanması daha kolay olacaktır.

Son dönemdeki şirket ya da hükümet skandallarının ardından, haber makalelerinde kurbanlarla ilgili , “İyi insanlar neden kötü şeyler yapıyor?” sorusu doğuyor. Cevap basit: Kuruluşlar çalışanların görüşlerini iletmelerini sağlamakta başarısız oluyor ve / veya çalışanlar kestirme yolu kullanmadan kuruluşlarının hedeflerine ulaşamıyorlardı.

Buradaki en büyük beceri, suistimalle mücadele çerçevenizde neyin sağduyu gerektirdiğini belirlemektir. Örneğin, çoğu insan, hak sahibi olmadığı şeyleri elde etmenin yanlış olduğunu bilir. - tıpkı yalan söylemek ve başkalarının yanlışlarını görmezden gelmek gibi. Bunlar, diğerlerinin yanı sıra yolsuzluk, varlıkların kötüye kullanılması ve ihmalin çoğunu kapsar [Makalenin tamamı için lütfen tıklayınız.](#)

Etik Ve Uyum Kavramları

Suistimallerde rekor yıl olabilir

Covid-19 şirketlerin kriz yönetimi ve kontrol zayıflıklarını vuruyor. KPMG Türkiye Danışmanlık Bölümü Şirket Ortağı, Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık ve Uyum Bölümü Lideri, İdil Gürdil, salgının etkisiyle şirketlerdeki yolsuzluk vakalarında ciddi artış beklendiğini söyledi. Gürdil, “Yönetimlerin şirket faaliyetlerine konsantre olması, zaten finansal baskılar yüzünden bunalmış ve suistimal gerçekleştirme niyetinde olan kişiler için fırsat yaratıyor” dedi.

Koronavirüs şirketlerdeki suistimalleri artırıyor. İdil Gürdil, Uluslararası Suistimal İnceleme Uzmanları Birliği'nin (ACFE) Nisan-Mayıs 2020 arasında yaptığı araştırmaya göre, yıllık ilk beş ayında suistimal seviyelerinde yüzde 68 oranında artış yaşandığını söyledi. Buna göre ankete katılanların yüzde 93'ü önümüzdeki bir yıl içinde suistimal vakalarında artış beklediklerini ifade etti.

ACFE'nin gerçekleştirdiği anketin, bu artışın sinyalini vermektedir. Ankete katılan şirket temsilcilerine, küresel salgının suistimal düzeyini nasıl etkilediği soruldu. Mayıs 2020 itibarıyla, ankete katılanların yüzde 68'i suistimal seviyelerinde artış yaşadığını veya gözlediğini söyledi. Katılımcıların dörtte biri ise gözlenen artışın 'önemli derecede' olduğunu belirtti. Ankete katılanların neredeyse tamamı (yüzde 93) Mayıs 2021'e kadar suistimal oranlarında artış öngördüklerini ifade etti.

Bu beklentinin nedeni şöyle açıklanabilir: Yaşadığımız süreçte şirketler zorlukların günlük iş rutinleri üzerindeki etkilerini asgari düzeye indirmek için şirket faaliyetlerinin devam etmesine odaklanmış durumdadır. Yönetimlerin şirket faaliyetlerine konsantre olması, zaten finansal baskılar yüzünden bunalmış ve suistimal gerçekleştirme niyetinde olan kişiler için fırsat yaratıyor. İş süreçlerindeki zayıf noktalar gözden kaçırılabilir. Örneğin, içinde bulunduğumuz koşullarda küresel ölçekte milyonlarca şirket ve çalışan sanal çalışma ortamına hızla uyum sağladı. Anlaşma ve toplantılar telefonla ve e-posta ile yapılıyor. Bu durum siber saldırı, kimlik avı ve veri ihlali riskini oldukça yükseltiyor.

Diğer yandan, ekonomik zorluklarla mücadelede, çalışanlarına ücretli/ücretsiz izin vermeyi seçen şirketlerin sayısı da oldukça fazla. Fakat bu sefer de personel sayısını azaltan şirketler, ister istemez kontrollerini zayıflatıp hem iç hem de dış suistimal saldırılarına kapı aralıyor. Halen yürütülen süreçlere ilişkin kontrollerin yeni dönemde kurgulanan süreçlere adapte edilmesi ise çoğunlukla yetersiz olabiliyor.

Gürdil, bu dönemde suistimalleri önlemek için şirketlerin kriz yönetimini dikkatle sürdürmeleri kadar çalışanların üzerindeki baskıyı da azaltmaya özen göstermeleri gerektiğini kaydetti.

[Makalenin tamamı için lütfen tıklayınız.](#)

Yaklaşan Eğitimler

Eğitim adı: Suistimal İnceleme ve İfade Alma Teknikleri

Tarih: 11 Eylül 2020

Eğitim süresi: 0.5 gün / 4 saat

Eğitmen adı: Sinan Çamlık

Eğitimin Amacı:

Eğitimimizde katılımcılarımıza en çok karşılaşılan usulsüzlük yöntemlerinin ne olduğu ve usulsüzlükle karşılaşılmasının nedenleri ile bunların tespit edilmesinde gerekli olan etmenler aktararak usulsüzlüklerin teknik ve hukuki olarak incelenmesi ve raporlanması konusunda detaylı bilgilendirme yapılacaktır. Bununla birlikte, örnek ifade videoları üzerinden ifade alma aşamaları, ifade sırasında karşılaşılabilecek durumlar, verilen tepkilerin yorumlanması ve sorulabilecek örnek sorulara yer verilecektir.

Eğitim Programı:

- Genel Suistimal Tanımı
- Usulsüzlük Yöntemleri
- Suistimalci Profili
- Soruşturmanın Tanımı ve Kapsamı
- Soruşturma İlkeleri
- Soruşturma Süreci
  - Soruşturmaya başlama şekilleri
  - Hazırlık
  - Yöntem Sorunu
  - Planlama
  - Sorgulama
- Soruşturma Raporunun Yazımı

Eğitime [buradan](#) kayıt olabilirsiniz.

Eğitim adı: Uygulamalı İç Denetim

Tarih: 28-29 Eylül 2020

Eğitim süresi: 2 gün / 4'er saat

Eğitmen adı: Doęa Civikgedey ve Sezgin Topçu

Eğitimin Amacı:

Eđitimimizin amacı, uluslararası iç denetim standartları ve mesleki uygulama önerileri çerçevesinde iç denetimin tüm yönleriyle doğru anlaşılmasını sağlamaktır. Bu amaçla, iç denetimin temel kavramları ve uygulama örnekleri üzerinde durulacaktır. Özellikle dünyada ve Türkiye'de iç denetim uygulamalarının nasıl olduğu açıklanarak çeşitli sektörler için örnek iyi uygulama önerileri sunulacaktır.

Eğitim Programı:

- Temel Kavramlar ve Global Trendler
  - Süreç Yönetimi ve Analizi
  - İç Kontrol Mesleki Uygulama Standartları-COSO Modeli
  - Risk Yönetimi Temel Unsurlar
  - Uluslararası İç Denetim Standartları
  - İç Denetim ve İç Kontrol İlişkisi
  - Risk Esaslı İç Denetim Planlaması ve Saha alışması
  - Kanıt Toplama ve Örnekleme Yöntemleri
  - Bulguların Raporlanması ve İzleme
  - Uygulama: İç Denetim Üzerine Vaka alışması
- Eğitime [buradan](#) kayıt olabilirsiniz.

İletişim:

İdil Gürdil

Usulsüzlük Önleme, İnceleme,
Ticari Uyuşmazlık ve Uyum
Danışmanlığı Bölüm Lideri, Şirket
Ortağı
igurdil@kpmg.com

Sinan Çamlık

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı,
Direktör
scamlık@kpmg.com

Lara Yılmaz

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı
Müdür
larayilmaz@kpmg.com

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağına üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2020 KPMG Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir.
KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.